

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

Josep Benet, la feblesa indestructible

Josep Benet dret entre Pere Portabella i Paco Candel en un míting del PSUC el 1982. EFE

La biografia que Jordi Amat ha escrit sobre Josep Benet, *Com una pàtria* (Ed. 62), m'ha emocionat. És un gran llibre per a un gran personatge. Com tanta gent, en la figura de Benet jo hi vaig veure un mestre. I llegint aquestes pàgines, hi he reconegut i m'ha fet entendre millor l'enigmàtica feblesa indestructible de la més decisiva figura de l'antifranquisme, l'home que, format espiritualment i nacionalment a redós de Montserrat i partint de la democràcia cristiana del període republicà, en els anys foscos de la dictadura va forjar i treballar incansablement per la idea d'un sol poble i va acabar el seu protagonisme polític en la primera Transició de la mà dels hereus del comunisme, els que havien empaitat els seus amics capellans durant la guerra.

És aquest Benet que vol abraçar tot el país en la seva persona, aquest intel·lectual d'acció (advocat, historiador, promotor cultural, activista cívic...) que s'imposa la missió de liderar el redreçament de Catalunya, aquest lluitador tossut i inflexible, el que apareix en aquest llibre en tota la seva complexitat psicològica i política.

L'obra, de més de 500 pàgines, densa en informació, detallista i alhora panoràmica, és tanmateix més que el retrat biogràfic d'un home: amb Benet al centre, és un immens fris de l'antifranquisme que inclou un magnífic estol de secundaris, entre els quals destaquen els expressidents Jordi Pujol i Josep Tarradellas, però també l'historiador Jaume Vicens Vives, l'abat Aureli M. Escarré, l'empresari i mecenes Fèlix Millet, l'escriptor i advocat Maurici Serrahi-

ma i el també escriptor i activista Albert Manent, entre molts d'altres.

Sens dubte, el protagonisme, el morbo, se l'endú el triangle Benet-Pujol-Tarradellas, una triple relació conflictiva de la qual Amat revela documents d'una alta càrrega política i humana rere els quals, en realitat, bateguen molt més els personalismes (tots tres aspiraven al mateix: a encapçalar el restabliment democràtic a Catalunya) que no pas les diferències ideològiques. Al capdavant eren, fonamentalment, tres nacionalistes amb vocació d'integrar la immigració i de superar les ferides de la guerra. Cap d'ells no era marxista, tot i que Benet, que havia combatut la interpretació marxista del catalanisme a càrrec de Jordi Solé Tura, acabés sent company de viatge del PSUC. Benet també va ser el més honestament partidari de la política unitària, que el portaria a ser el senador més votat de la jove democràcia.

Tot el que va fer i com ho va fer

La seva trajectòria és impressionant. Tant pel molt que va fer com per com ho va fer: partint de zero, d'una condició humil, sense escalf familiar (quasi no va conèixer el seu pare, allunyat de la família, i va viure ben poc amb la mare), amb una joventut marcada per la guerra, sempre patint pels diners. Obsessivament, imbuït d'una gran fe, amb el suport incondicional de la seva esposa Florència (no van tenir fills), va dedicar la vida a la reconstrucció nacional de Catalunya. Des de l'acció, el pensament i l'escriptura.

El seu segell inconfusible és al darrere de la conversió de Pujol i Escar-

ré en símbols de la resistència catalanista, de la campanya contra Galinsoga, de la creació de la Nova Cançó, de la campanya *Volem bisbes catalans*, de la defensa de tants presos antifranquistes (des de la dona de Comorera fins a Jordi Carbonell o Xirinacs), de l'eclosió dels *altres catalans* de Candel, de l'obra de Montserrat Roig sobre els catalans als camps nazis, de la creació d'Òmnium i el Premi d'Honor, de les Edicions Catalanes de París, de l'Assemblea de Catalunya... Ho pensava tot i era arreu. Suggestiva, impulsava, dirigia, es mullava. I quan no es feien les coses com ell volia, se n'apartava. Però sempre hi tornava, incombustible.

Indestriable de l'acció, hi ha, també, la seva obra escrita, la d'un historiador que, com bé destaca Amat, treballa pensant tant en el passat com en el present i el futur: destaquen el llibre decisiu sobre Maragall i la Setmana Tràgica, l'obra amb Casimir Martí sobre la classe obrera catalana al segle XIX, el monumental volum sobre l'intent de genocidi franquista de la cultura catalana i les biografies sobre cinc afusellats pel franquisme que representen tot el ventall ideològic del catalanisme: Companys, Carrasco i Formiguera, Carles Rahola, Joan Peiró i Domènec Latorre.

Amat ha fixat el pensament, la trajectòria i la influència de Josep Benet i l'ha situat com una baula essencial en la continuïtat, sense concessions, de la cultura catalana i del catalanisme polític durant la dictadura. Sense la seva persistent tossuderia, avui segurament el país no estaria disposat a exercir el dret a l'autodeterminació que ell tant va defensar. ♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Sota l'aigua

PAULA HAWKINS
La Campana
446 pàgines i 19,90 € 2/6

NO-FICCIÓ

[1] La vida que aprenc

CARLES CAPDEVILA
Arcàdia
224 pàgines i 16 € 1/14

[2] La substància del mal

LUCA D'ANDREA
Rosa dels Vents
464 pàgines i 20,90 € 4/3

[2] Destrossa aquest diari

KERI SMITH
Columna
224 pàgines i 9,95 € 5/136

[3] La senyora Stendhal

RAFEL NADAL
Columna
304 pàgines i 18,50 € 1/24

[3] Educar millor

CARLES CAPDEVILA
Arcàdia
192 pàgines i 12 € 3/82

[4] Individus com nosaltres

FERRAN TORRENT
Columna
432 pàgines i 20,50 € 3/4

[4] Ortografia catalana

DIVERSOS AUTORS
Institut d'Estudis Catalans
228 pàgines i 18 € 2/4

[5] Nosaltres dos

XAVIER BOSCH
Columna
560 pàgines i 21 € 5/17

[5] El gen

SIDDHARTHA MUKHERJEE
La Campana
712 pàgines i 24,90 € 7/14

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] Patria

FERNANDO ARAMBURU
Tusquets
648 pàgines i 22,90 € 1/43

NO-FICCIÓ

[1] Operación Cataluña

FRANCISCO MARCO
Urano
384 pàgines i 22 € 1/2

[2] Más allá del invierno

ISABEL ALLENDE
Plaza & Janés
352 pàgines i 22,90 € 2/5

[2] Manual del aprendiz...

DIVERSOS AUTORS
Espasa
190 pàgines i 18,90 € 6/13

[3] Escrito en el agua

PAULA HAWKINS
Planeta
512 pàgines i 19,90 € 3/6

[3] La magia del orden

MARIE KONDO
Aguilar
200 pàgines i 14,15 € 2/9

[4] La chica del tren

PAULA HAWKINS
Planeta
400 pàgines i 19,50 € 4/109

[4] Destroza este diario

KERI SMITH
Paidós Ibérica
224 pàgines i 9,95 € 3/211

[5] La sustancia del mal

LUCA D'ANDREA
Alfaguara
472 pàgines i 20,90 € 5/3

[5] Tú también puedes

CARLOTA CORREDERA
Grijalbo
224 pàgines i 18,90 € 4/7

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat